

Kommissionen holder sig til Lovens klare Ord, er der intet at sige dertil, men det er ikke ganske behageligt for disse Mennesker, idet jeg ved, at de have maattet benytte den i saadanne Tilfælde meget almindelige Udvej at underskrive paa adskillige Veksler, saaledes til Betaling for Kreaturer og ligeledes Veksler til Haandværkerne og Tømmerhandlerne. Jeg siger derfor, at jeg anser det for en væsentlig Forbedring af Forslaget, naar den højtærede Minister nu foreslaar, at de til enhver Tid, naar de have opfyldt alle de nødvendige Betingelser, kunne faa Laanet udbetalt. I § 10 ser jeg vel, at de, naar den første Halvdel af Laanet er udbetalt, i Stedet for som nu at skulle forrente og afdrage den sidste Halvdel med 3½ pCt., skulle op til 4 pCt. Jeg tror ikke, der vil være nogen Fare ved at gaa til denne lille Forhøjelse.

Jeg kommer nu til § 11, hvor der foreslaas, at det Beløb, som Staten aarlig skal udrede, er 2½ Mill. Kr. Jeg vilde ogsaa have sat Pris paa, om man kunde være kommen højere op. Jeg skal minde det ærede Medlem for Grenaa om, at sidst vi talte om denne Sag, vare vi enige om at ville højere op. Det ærede Medlem og hans nærmeste Meningsfæller i denne Sag foresloge 4 Mill., medens mine Meningsfæller og jeg den Gang foresloge at gaa op til 5 Mill. Jeg synes, at naar vi nu gaa op fra 4,000 til 5,000 Kr. for hvert Husmandsbrug — og helst skulde vi jo endnu lidt højere op —, ville de 2½ Mill. Kr. nok blive vel lidt, i Overensstemmelse med, hvad jeg sagde før, thi disse Penge ville være givne godt ud og sikkert komme igen med Renter og Renters Rente, og jeg vilde sætte Pris paa, om man ogsaa her kunde se noget større paa denne Sag. Jeg ved ikke, om jeg har set rigtigt, men i § 11 er der vist ogsaa udfaldet en Bestemmelse, som fandtes i den tidligere Lov, at den Sum, der ikke kom til Anvendelse i et Finansaar, kunde anvendes i det næste. Det var et Forslag, der forrige Gang skyldte Folketinget sin Tilblivelse, og som allerede nu i indeværende Aar viser sig at være ganske nyttigt, idet vi i Aar ere i Stand til at bruge over de 2 Mill. Kr., som Løven forudsætter aarlig, af det, der i Forvejen er sparet. Men en lignende Bestemmelse mangler, hvis jeg har set rigtigt, i dette Lovforslag. Jeg vilde sætte Pris paa, om den kunde komme ind her. Man vil maaske sige, at vi allerede ere saa højt oppe, at det ikke er sand-

synligt, at der noget Aar vil opspares Penge. Men der er jo dog Mulighed for, at man ikke hvert Aar kommer op til den Sum, der staar her, nemlig 2½ Mill. Kr. aarlig — maaske det tilmed kunde lykkes at komme højere op —, og at man et andet Aar kom til at trænge til flere Penge. I saa Fald ser jeg ikke nogen Grund til at være saa skaansom over for Statskassen, at man ikke skulde have Lov til at bruge de Penge det andet Aar, som man havde sparet Aaret i Forvejen.

Til det ærede Medlem for Thisted Amts 3die Valgkreds (Barner) skal jeg gøre en kort Bemærkning. Jeg skal med den ærede Formands Tilladelse oplæse et Par Ord af det ærede Medlems Udtalelser. Det ærede Medlem siger: „Det har vist sig for dem, der have fulgt med i Landbrugets Udvikling i de senere Aar, at det netop er de smaa Landbrug, der ere de mest rentable, i langt overvejende Grad de mest rentable.“ Ja, det ærede Medlem har maaske Ret, men jeg tror dog, at det bliver en Nødvendighed at skyde et lille „forholdsvis“ ind. Jeg tror ikke, at man saadan ubetinget kan sige, at dette at eje 2—3 Tdr. Land er langt bedre end at eje nogle Hundrede eller nogen Tusinde Tdr. Ld. Jeg tror ikke, at man uden videre i Almindelighed kan paastaa, at de mindste Jordbrug ere de mest rentable. Det er selvfølgelig saaledes, at man maa underforstaa, at disse Husmænd ere i Stand til at faa et større Udbytte pr. Td. Land i deres Bedrift, end de større Jordbrug ere i Stand til, og derfor føler jeg mig ogsaa overbevist om, at det ærede Medlem vil give mig Ret. Uenigheden er maaske neppe saa stor, men det er nødvendigt, at der bliver skudt et „forholdsvis“ ind i disse hans Udtalelser, ellers komme de til at se noget løjerlige ud og ville efter min Opfattelse være i Modstrid med de virkelige Forhold.

Med disse Bemærkninger skal jeg slutte. Jeg takker de ærede Medlemmer, der allerede have talt, for den Sympati, de have vist dette Lovforslag. Det borger dog i nogen Grad for, at Lovforslaget, som jeg tillægger overordentlig stor Betydning for vort Samfund, maa kunne føres igennem til en lykkelig Løsning.

Svendsen: Jeg kan i meget henholde mig til de Udtalelser, som forleden Dag faldt fra det ærede Medlem for Grenaa (N. Pedersen). Jeg har gjort en Del af de samme Erfaringer, som han udtalte, at han har gjort i den Tid, vi have arbejdet